

A gyermekkori mandulaműtétekről

Életünk során majdnem mindannyian átesünk kisebb-nagyobb operációkon. Orr- és torokmanduláinktól már nagyon sokan kisgyermekként búcsút veszünk. Ezek az apró szervek testünk **immunrendszerének** részei, a szájon és orron át történő fertőzésektől védik szervezetünket. Óvodás- és iskoláskorban a **mandulagyulladás** az egyik leggyakoribb megbetegedésnek számít.

A mandulák fontos **nyirokszervek**, de ha több problémát okoznak, mint amennyi hasznot hajtanak, érdemes azokat eltávolítani, mert az ismétlődő lázas állapot, a sok antibiotikum szedése, a fájdalom a szervezetet igen megviseli. A torokmandulák kivétele leggyakrabban akkor javasolt, ha gyulladásuk sokszor - legalább évente hatszor - jelentezik, esetleg súlyosabb szövődményeket okoz, ilyenek például a mandula körüli tályogok.

Tények és tünetek

A mandulák szerkezetüknél fogva alkalmasak arra, hogy bennük kórokozók hosszabb-rövidebb ideig megbújhassanak, és innen alkalmanként a véráramba kerülve más szervekben idézzenek elő megbetegedést.

Ezek leggyakrabban bizonyos bogyógyászati, szemészeti és vesebetegségek. Kisgyermekeknél a mandulák nagysága is veszélyes lehet, ha a megnövekedett torokmandulák miatt éjszakánként akadózik a gyermek lélegzete. Hároméves kor alatt igyekszünk elkerülni a torokmandulák eltávolítását, de minden esetben a haszon és kockázat mérlegelése dönt.

Az **orrmandula** túltengése az orrlégzést gátolja, ezért a gyermek gyakran náthás, hurutos, ismétlődő arcüreggyulladás, **hörghurutja** van. A megnagyobbodott orrmandula korlátozza a fülkürtmüködést, ezért visszatérog vagy elhúzódó középfülgyulladást idézhet elő. Sok esetben vezethető vissza orrmandula megnagyobbodásra a gyermek figyelmetlensége is. Ilyenkor arról van szó, hogy a gátolt fülkürtmüködés miatt a középfülben savós váladék szaporodik fel, amely nagyothallóvá teszi a gyermeket. Mindezek a panaszok indokolják az orrmandula eltávolítását. Javasoljuk a műtétet akkor is, ha az orrmandula olyan nagy, hogy miatta a beteg nem kap rendszeren levegőt az orrán át és mindez a **pihenésében** és a fejlődésében hátráltatja.

Az ilyen gyermekek kénytelenek állandóan nyitva tartani a szájukat, arckifejezésük elobb-utóbb jellegzetesen átalakul. A **tartós szájlégzés** hátrányosan befolyásolhatja az orr, orrmelléküregek és a tüdő fejlődését. A nyitott száj miatt a nyál fertőtlenítő hatása nem érvényesül, emiatt a fogak gyakrabban romlanak. A táplálkozás is zavart szenved, mert a gyermekek a falatot szétrágás nélkül egészben nyelik le. A beszéd pedig jellegzetesen orrhangú színezetu.

Az orr-és torokmandulák eltávolítását kisgyermekkorban altatásban végezzük. A legtöbb gyermek a műtétre nem is emlékszik. A műtét után a gyermekek a közösségből tíz napig hiányoznak, és ezalatt az idő alatt kímélt életmódot igényelnek, majd visszaállhat a megszokott életritmus.

Szerző: **Dr. Csákányi Zsuzsanna**, Heim Pál Gyermekkórház